

НАПРЯМ 4. ПЕРЕХІД ДО БАГАТОРІВНЕВОЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ

Лебідь О. В.

кандидат педагогічних наук, доцент,

докторант кафедри педагогіки та психології

Університет імені Альфреда Нобеля

м. Дніпро, Україна

АКТИВІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНІХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА УМОВА ФОРМУВАННЯ ЇХ ГОТОВНОСТІ ДО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ

Готовність до стратегічного управління не можна сформувати шляхом прямого педагогічного впливу, тому що ця здатність безпосередньо від викладача до магістранта не передається. Однак педагог може створити умови, що сприяють формуванню досліджуваної якості в майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу.

Отже, для ефективного формування готовності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу до стратегічного управління в умовах магістратури необхідно створити умови, які забезпечуватимуть чітку організацію навчально-виховного процесу, реалізацію стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації «Управління навчальним закладом». Для визначення педагогічних умов формування готовності майбутніх керівників загальноосвітнього навчального закладу до стратегічного управління в умовах магістратури звернімося до поняття «педагогічні умови».

Під умовою розуміється зовнішня рушійна сила процесу, так чи інакше свідомо сконструйовану педагогом, обставину, яка істотно впливає на перебіг процесу, передбачає, але не гарантує певний результат [4, с. 259]; сукупність змінних природних, соціальних, зовнішніх і внутрішніх впливів, що діють на фізичний, психологічний, моральний розвиток людини, її поведінку, виховання, навчання, формування особистості [3, с. 163]. Поняття «педагогічні умови» здебільшого дослідниками визначається як структурна оболонка педагогічних технологій чи педагогічних моделей; завдяки педагогічним умовам реалізуються компоненти технології [1].

У контексті нашого дослідження педагогічні умови – це комплекс взаємопов'язаних та взаємозумовлених чинників, які забезпечують цілеспрямований процес формування готовності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу до стратегічного управління в умовах магістратури.

Обґрунтування педагогічних умов формування готовності майбутніх керівників загальноосвітнього навчального закладу до стратегічного управління в умовах магістратури здійснювалося з урахуванням впливу таких чинників: стратегічні потреби сучасної системи загальної середньої освіти; аналіз особливостей функціонування загальноосвітнього навчального закладу у сучасних економічних умовах; вимоги до професійного рівня готовності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу; пізнавальні потреби й інтереси магістрантів у галузі стратегічного управління системою освіти; змістове наповнення поняття ключових професійних якостей магістрів з управління навчальним закладом; особливості стратегічної діяльності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу.

Спираючись на здійснений аналіз наукових праць дослідження теорії і практики формування готовності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу до стратегічного управління, власний досвід, ми виділяємо одну з умов формування означеної готовності, а саме *активізація самостійної пізнавальної діяльності майбутніх керівників загальноосвітніх навчальних закладів*.

Головне завдання вищої освіти полягає у формуванні творчої особистості майбутнього фахівця, здатного до саморозвитку, самоосвіти, інноваційної діяльності. Необхідно перевести студента з пасивного споживача знань в активного їх творця, що вміє сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти оптимальний результат і довести його правильність. У цьому плані слід визнати, що самостійна робота студентів є не просто важливою формою освітнього процесу, а повинна стати його основою.

Ми розглядаємо самостійну пізнавальну діяльність, як один з основних видів діяльності магістранта, що організується, здійснюється і контролюється магістрантами на основі зовнішнього опосередкованого системного управління викладачем. Крім того, здійснення магістрантами самостійної пізнавальної діяльності в позааудиторний час, на нашу думку, вимагає попереднього навчання її прийомів, форм і змісту цієї діяльності в аудиторний час під керівництвом викладача.

Цікавою для нас є точка зору Е. Мічуріної і С. Дочкіна [2], які виділяють два шляхи активізації самостійної пізнавальної діяльності студентів. Так, одним зі шляхів активізації самостійної пізнавальної діяльності є загальні настанови викладача, націлювання магістрантів на самостійну пізнавальну діяльність. Такі установки найбільш доцільні перед вивченням великих розділів. Викладач роз'яснює місце досліджуваного розділу, показує взаємозв'язок розділу з попередніми темами, звертає увагу на ті труднощі, з якими магістранти можуть зіткнутися при осмисленні нових категорій, і

підкреслює необхідність усвідомлення понять на основі послідовного аналізу їх істотних ознак, орієнтує магістрантів на активні прийоми навчальної діяльності (розбір конкретних фактів, вивчення схем, таблиць тощо).

Наступним шляхом активізації самостійної пізнавальної діяльності є систематичне нарощування складності пізнавальних завдань. Під ступенем складності навчального завдання розуміється характер його труднощів, що визначається комплексом факторів: інформаційна насиченість положень, які необхідно розібрати; структурні особливості теми (взаємозв'язок законів, понять, причинно-наслідкових зв'язків); кількість фактів, які необхідно розібрати; специфіка джерел інформації; дидактичні цілі; вид поєднання заданих джерел інформації; ступінь складності дослідницьких методів науки тощо. Результативним шляхом активізації самостійної пізнавальної діяльності магістрантів є застосування інтенсивних форм і методів: дискусії, ділові ігри, «мозковий штурм», аналіз конкретних ситуацій, метод проектів тощо, що сприяють комплексному використанню резервних можливостей магістрантів і переходу навчання в самонавчання.

Зазначені вище висновки, дають нам підстави стверджувати, що виділені шляхи активізації самостійної пізнавальної діяльності магістрантів ефективно вдосконалюють їх професійну підготовку, а їх практичне застосування в навчально-виховному процесі вищого навчального закладу дозволяє подолати недоліки традиційної організації самостійної пізнавальної діяльності та значно її активізувати.

Необхідно звернути увагу на ще одну можливість активізувати самостійну пізнавальну діяльність магістрантів, яка зумовлена розвитком інформаційного простору, забезпечення навчально-виховного процесу вищого навчального закладу сучасними технологічними засобами навчання. Тому, на нашу думку, необхідним є використання нових інформаційно-дистанційних технологій, які є універсальним засобом навчання, що дозволяють формувати у магістрантів не тільки знання, уміння та навички, але й розвивати їх особистість і задовольнити наукові інтереси.

Отже, активізація пізнавальної діяльності магістрантів під час самостійної роботи в процесі формування готовності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу до стратегічного управління в умовах магістратури буде більш ефективним при використанні інформаційно-дистанційних технологій навчання, що дозволяють об'єднувати різні форми подання інформації в єдиний навчальний комплекс.

Список літератури:

1. Гуцан Т.Г. Педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів економіки до профільного навчання старшокласників / Т.Г. Гуцан [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org>.
2. Мичурина Е.С. Пути активизации самостоятельной познавательной деятельности студентов / Е.С. Мичурина, С.А. Дочкин [Электронный

ресурс]. – Режим доступа: http://elib.altstu.ru/elib/books/Files/pv2005_03/pdf/106Michurina1.pdf.

3. Полонский В.М. Словарь по образованию и педагогике / В.М. Полонский. – М.: Высшая школа, 2004. – 512 с.
4. Фрицюк В.А. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх педагогів до безперервного професійного саморозвитку. Дис. ... док. пед. наук; спец.: 13.00.04 – Теорія і методика професійної освіти / Валентина Анатоліївна Фрицюк. – Вінниця, 2017. – 532 с.

Лішук Л. І.
студентка

КВНЗ «Житомирський медичний інститут»
Житомирської обласної ради
м. Житомир, Україна

РОЛЬ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ У ПРОФІЛАКТИЦІ ІНФАРКТУ МІОКАРДА СЕРЕД НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

В наш час у медсестринстві відбуваються позитивні зрушення – впроваджуються нові стандарти ступеневої медсестринської освіти, які передбачають реалізацію інноваційної і кадрової політики в охороні здоров'я та медичній освіті, максимально наближені до стандартів Євросоюзу. На сучасних медичних сестер покладається велика відповідальність також у профілактиці захворювань та лікувально-діагностичному процесі. Варто зазначити, що протягом останніх 20 років інфаркт міокарду (ІМ) продовжує утримувати 5 місце у структурі захворюваності серцево-судинної системи. Щороку в Україні реєструється біля 50 000 нових випадків захворювання інфаркту міокарда, а показник смертності від ІМ становить приблизно 7% [4]. Загальна захворюваність на ІМ прогнозовано зросте в Україні до 2025 р. на 24,0% [5]. Саме така тенденція щодо зростання захворюваності серед працездатного українського населення спонукає необхідність розгляду питання ефективного залучення медичних сестер до профілактики інфаркту міокарда в Україні.

Різні аспекти цієї проблеми знайшли відображення в наукових працях вітчизняних та зарубіжних дослідників: М. Амосова, К. Амосової, П. Вардаса, Ю. Гайдаєва, І. Горбася, Ю. Карпова, В. Коваленка, В. Корнацького, І. Кутновичко, В. Лизогуба, І. Лішук, М. Стражеска, Н. Теренди, Б. Тодурова, Є. Чазова, Є. Шляхто та інших. Результати досліджень показують важливість вивчення даної теми, особливо в нашій державі, з перспективою розроблення практичних рекомендацій щодо здійснення медичними сестрами профілактики інфаркту міокарда серед населення України.